

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In străinătate 300 Lei

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, jud. Târnava-Mică

Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

Primredactor IULIU MAIOR

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei, a doua și a treia oră 4 Lei.

Pentruce străinii din România nu se împacă cu noi?

Am văzut că mulți dintre străinii cari trăiesc în România ne hulesc, unde numai pot. Acum de curând într-o foaie ungurească, făcută de evrei, se tipărea cu litere mari, ca titlu de senzație: „Capitala cu 680.000 locuitori și cu 56.000 femei pierdute”. Scria, bine înțeles, despre capitala României, — București. La fel sunt nenumărate notițe ce apar prin gazetele străine tipărite în România.

El întrebare: pentru ce acești oameni nu se împacă cu noi, nu ne iubesc? Nici unul nu se poate plânge că este neîndreptățit în România, că trăiește mai rău și mai greu decât noi, că nu ar avea toate libertățile pe care le avem și noi. Dimpotrivă: au mai multe bunuri decât noi.

Ungurii, nemții, rușii nu se pot împăca cu noi, pentru că până la unire ei erau aceia cari aveau puterea de Stat în mână, ei și neamul din care fac parte, atât în Ardeal, cât și în Basarabia și Bucovina. Limba lor era limbă oficială la toate instanțele administrative și judecătorești, la căile ferate și pretutindenea, deși noi românii eram ca o mare în toate aceste trei provincii românești, iar celelalte nații erau ca niște insule mici.

Acum ei nu se împacă în ruptul capului cu trebuința de-a învăța limba românească, de care trebuie să se slujească în treburile lor, și cei mai mulți nici nu o învață. Pentru ei — veacuri de-arândul — limba românească era numită „limbă de bou” și o disprețuiau.

Înainte de unire și în slujbele de Stat, și administrative, și comunale, și în armată nu se numeau funcționari, decât dintre ei. Românii în vremea din urmă nu mai ajungeau aici nici la sămânță. Ori dacă mai ajungea câte unul, trebuia să-și schimbe numele în unguresc, nemțesc, sau rusesc. Pentru aceea avem în aceste trei provincii atâtia români cu nume străin.

Dar mai este un lucru care-i ține departe de noi: nădăjduiesc mereu că iar vor ajunge ei stăpâni. Între unguri sunt mulți până în ziua de azi, cari numesc, între ei, România: „Regatul de

Rusalii (Pünkösdi Királyság”), pentru a arăta că e o aloătuire trecătoare.

Bine, veți zice DV., dar pentru ce ne urăsc evreii cari s’au născut și îmbogățit la noi în țară? Vom răspunde cu pilda din alte țări: evreii nu sunt mulțumiți decât acolo, unde poruncesc ei. Cum e acum în Rusia, sau cum credeau că va fi în Spania, de unde au fost alungați odată cu toții, și cum pare a fi chiar în Franța, care are în frunte un primministru evreu, pe Leon Blum.

La noi până acum nu pot porunci decât în viața economică-financiară. În guvern, în școli, în armată încă nu au putere.

Dar ei râvnesc să stăpânească cu puterea banului toată viața națională, cum fac, de altfel, în toate țările.

El un popor lacom și obraznic. De aceea nu-i iubeste nici un popor pe lume.

Ziua Unirii la Blaj

La 1 Decembrie Blajul a îmbrăcat haină aleasă, de sărbătoare vrednică de amintirea măreței zile a unirii, iar prin frumoasa manifestație patriotică a dovedit că, la nevoie, va fi un zid de care să se spargă și să se imprăștie încercările și visurile de stricare a granițelor țării, visuri cu cari trăesc vecinii noștri dinspre soare-apune.

Sfânta slujbă dumnezească

De dimineață toate casele și instituțiile publice erau împodobite cu drapelul național. Școlarii, în haină de sărbătoare, se îndreptau spre școli, iar funcționarii spre serviciile publice. La ora 10 și 1/2, s’au slujit în bisericile românești slujbe de mulțumite către Cel de sus, pentru că a hărăzit neamului românesc măreața zi de 1 Dec. 1918. În catedrală a slujit pater prepozit și vicar general Iacob Popa, înconjurat de sobor de preoți.

La sf. slujbă de mulțumită lui Dumnezeu, pentru că a hărăzit poporului românesc sfânta zi a unirii și a înfrățirii tuturor, au luat parte reprezentanții Mitropoliei, școlarii și profesorii în frunte cu autoritățile administrative și militare din localitate.

Manifestație patriotică pe străzi

După terminarea sf. slujbe, s’a făcut în fața catedralei încolonarea tuturor celor de față pentru manifestația patriotică pe străzi. Încolonarea s’a făcut în ordinea următoare:

Școlarele primare de băieți și fete, liceul de băieți, școala normală de băieți, liceul comercial de băieți, școala de arte și meserii, liceul de fete, liceul comercial de fete, școala normală de fete, școala de menaj, Academia teologică, Reuniunile, societățile culturale, autoritățile cu funcționarii de toate categoriile, președintele și publicul. Dintre șirurile elevilor răsăreau numeroase drapelul ce fâlfâiau spre cerul înorat al acestei zile de toamnă târzie și placate cu inscripții împotriva revizionistilor.

În cântece naționale, cu muzica în frunte, într-o ordine exemplară, s’au parcurs astfel străzile: Regina Maria, Mitropolit Suciu, Regele Ferdinand. În fața prefecturii, manifestația s’a oprit iar pater prof. Nicolae Comșa a rostit următoarea cuvântare:

Români!

Iubită tinerețe școlară!

Suntem în zi de sărbătoare. Sărbătoarea măreață a sufletului românesc. Reamintim azi cu o binefăcătoare reconfortanță a simțirilor acea zi glorioasă dela Alba-Iulia, în care, sufletul românesc, încătușat de veacuri sub rugina pintenului maghiar, a ajuns la ultima lui fază de evoluție: la faza afirmării și impunerii lui ca individualitate în concertul celorlalte popoare.

Fermentat pe ambele versante ale Carpaților, dela mare’n Maramureș, dela Nistru până la Tisa, de aceeaș rodnică și mântuitoare idee a latinității plecate de aici din școlile bătrâne ale Blajului, sufletul, spiritualitatea românească a crescut repede, ca aluatul din făină bună, în așa măsură încât cadrele strâmte, barbare și de maniere asiatice ale stăpânirii de tristă memorie, nu l-au mai cuprins. Toate străduințele magnaților budapesteni n’au reușit să-i înăbușe această vertiginoasă creștere. Ziua revărsării trebuia să vină! Ea a venit, la 1 Decembrie 1918. Atunci s’a revărsat această spiritualitate, această simțire românească din plepturile tuturor românilor în iureș de valuri neasemănate legând văile și colinele ardelene cu Câmpia Bărăganului peste semețele creste ale Carpaților.

Puterea unei picături de apă se spune că e foarte mare. Ea găurește doar chiar piatra ce-i stă în cale. Nebiruite sunt atunci desigur valurile spumegoaase ale râului în revărsare. Dar și acestea vin și trec, căci raza soarelui ajută de timp în seacă pe toate.

Nu așa se întâmplă însă cu valurile în revărsare ale sufletului unui popor. Ele trec ca lava arzândă, purificând drumul, și se așează ca aceasta pentru veșnicie acolo unde se așează.

Cine va îndrăzni și cine va putea mai ales să prindă din nou sub cătușă această forță românească abia eșită la lumina zilei?? Cine? Desigur, nimeni și niciodată!

— Ei ne cer pământ?! Dar,

*Pământul nostru'i scump și sfânt,
Că el ni-e leagăn și mormânt;
Cu sânge cald l-am apărât
Și câte ape l-au udat
Sunt numai lacrimi ce-am vărsat.*

și de-ar veni un întreg popor

*„De zei, i-am întreba: ce vor?
Și nu le-am da nici lor pământ,
Căci ei au cerul lor.*

Domnule Prefect,

După ce am înălțat inimile noastre înspre Domnul, mulțumindu-i pentru ocrotirea și darurile revărsate asupra neamului, publicul blăjean, tinerimea școlară și reprezentanții satelor din jur, am pornit în acest marș pașnic, azi, dar gata ori când a-l face războinic. Ajunși în fața autorității civile, a distinsului reprezentant al înaltului guvern ne oprim cu toată satisfacția eliberatului, și Vă rugăm, că căutând în inimile și în ochii noștri și adaugând DVoastră simțământul ce nu-l putem exprima prin vorbe, să transmiteți prin înaltul guvern, deplinul și desăvârșitul nostru atașament față de Tron, neam și țară, precum și nemăsurata voință de a fi Sceptrul M. Sale Regelui veșnic umbritor al malurilor Nistrului și ale Tisei.

A răspuns d. Prefect amintind drepturile și libertățile pe care poporul românesc le-a câștigat în marea zi de 1 Dec. 1918, asigurând totodată pe cel de față că va transpune, prin înaltul Guvern, la picioarele Tronului, hotărârea neclintită a blăjenilor de a apăra cu însăși viața lor, împotriva oricui,

moștenirea câștigată de înaintași prin jertfa sângelui lor.

Manifestația a continuat pe strada Timotei Cipariu, Piața I. M. Clain și s'a oprit

la Mitropolie

În fața bătrânului castel mitropolitau aștepta pâr. vicar Iacob Popa, înconjurat de alți demnitari blăjeni. Publicul și școlarii au umplut curtea Mitropoliei. Rvs. canonic George Dănilă, a rostit aici următoarea cuvântare:

Ilustrissime Părinte Vicar,

Iubita noastră țară tresare astăzi iarăși. De sus, din falnicii munți ai Maramureșului și până jos la mările unde ale Dunării, din Răsăritul stepelor Bugeacului și până departe în Apusul mănăstirilor câmpii ale Tisei, suflarea românească, toată, e, astăzi, în plină sărbătoare. Pentru că, astăzi se împlinesc 18 ani, de când poporul românesc din Ardeal și părțile ungurene a decretat de bună voia sa, pe platoul dela Alba-Iulia, într'un avânt de sfântă însuflețire și într'o clipă de frățescă înțelegere, unirea cu Patria-Mamă și unirea cu frații de pretutindeni.

Binecuvântată fie dar ziua de 1 Decembrie 1918, care din cele patru cărmuirii ne-a încheșat într'una, a noastră și pe vecii!

Blajul, omulul nostru Blaj, ține să ia parte cu toată inima la praznicul neamului. Conștient de importanța rolului ce l-a avut în trecutul nostru, își amintește azi, cu pioasă reculegere nu numai de postelnicii săi Vlădici, de cucericii săi călșgari, de învățații săi canonici, și de harnicii săi profesori, cari l-au ilustrat, — potrivit talentului fiecăruia, — ori strălucitul scaun arhieresc, ori smerita chilie călugărească, ori stalul canonic al oricărui bătrân din cutare sală de învățământ, ci și amintește și acel tineret studios, care cu cartea în mână și cu cuvântul mântuirii de neam pe buze, a știut să răscolească de atâteaori sufletul neamului, a știut să dezarmeze pe jandarmul împănat și îngâmfat al ungarului, a știut de atâteaori să se confunde cu aspirațiile idealiste ale neamului, a știut să lupte și la nevoie să moară pentru ele.

Acest Blaj, al trecutului glorios și al nădejdelor mereu înținerite, vine acum la treptele bătrâni reședințe mitropolitane, să-și prezinte tronului arhieresc, ca celui mai merituos și mai tipic reprezentant al lui, omăgiile cele mai adânc simțite, făgăduindu-și de-a fi acelaș soare al românismului de pretutindeni, aceeaș falangă nebiruită, pentru tron, pentru neam și pentru biserică.

A răspuns pâr. vicar Iacob Popa amintind pe scurt suferințele Românilor, cari în 1 Dec. 1918, la Alba Iulia, au fost schimbate în bucurie. A citit apoi cuvântul I. P. Sf. Mitropolit Alexandru. Excelența Sa fiind plecat la București, ca să fie de față la ședința solemnă pe care Parlamentul a ținut o cu acest prilej. Iată cuvintele arhieresti din prilejul zilei de 1 Decembrie.

Iubiți fi!

Ați venit în această zi marea zi de 1 Decembrie să reînviți înaintea Mitropolitului Blajului jurământul de credință față de marile idealuri naționale, față de integritatea neamului nostru unit pe vecie, față de nestîrbirea hotelor sale.

Bine ați făcut, prezentându-Vă șefului Bisericii române unite, Mitropolitului care își are scaunul aci la Blaj Pentru că ierarhii Blajului au fost deapăruri stegarilor luptelor naționale, au fost luptătorii cei mai aprigi ai cauzelor naționale din trecutul mai depărtat și mai apropiat. Un Patachi, care declara, că e gata să-și dea viața pentru neamul său, un Inocențiu Micu Clain, ctitorul Blajului, care susține vajnic cauza neamului în parlament și în memoriile repetate, un Bob și un Șuluțiu, dintre cari cel dintâlu susține cu tărie vestitul Supplex Libellus Valachorum, iar cel de al doilea declară că nici moartea nu-l desparte de scumpă sa națiune, și atâția alții, între cari Mihalyi opune zid de oșel prin pieptul său pretențiilor nesăbuite ale Budapestei, au meritat ca scaunul acesta al Blajului să fie înconjurat cu respect din partea tuturor fiilor neamului. Repausatul mitropolit Vasile, mai apoi nu fusese și el ca vicar capitular primul președinte al Sfatului

Foiața „UNIRII POPORULUI“

Temeiurile dreptății noastre

de prof. Dr. Coriolan Suciu

În viața fiecărui popor sunt anumite evenimente, de importanță capitală, cari trasează pentru veacuri, poate chiar pentru milenii, cadrele dezvoltării lui.

Un astfel de eveniment epocal pentru noi Români, a fost actul unirii dela 1 Decembrie 1918, când în prezența a peste 100 de mii de participanți, „adunarea națională a tuturor Românilor din Transilvania și Țara Ungurească, adunați prin reprezentanții lor îndreptății la Alba-Iulia decretează unirea acelor Români și a tuturor teritoriilor locuite de dânșii cu România“. (la Clopoșel, *Revoluția din 1918...*, p. 121).

Prin acest act, poporul român din Ardeal, care veacuri de-a rândul a stat în întunec și în umbra morții, care a fost asuprit și ignorat, deodată și-a făcut o apariție răsunătoare și impunătoare pe arena istoriei naționale și universale.

Cei cari am fost de față și părtași la actul istoric din cetatea marilor noastre tragedii și bucurii naționale, nu vom uita o viață întreagă, acel entuziasm delirant, care ne-a cuprins pe toți, când am văzut cu ochii risi-

plindu-se visul cel rău și îndelungat al trecutului și realizându-se în prezența și prin concursul nostru (eram și eu delegat al universitarilor români din Cluj) visul României Mari; când vedeam după un lung drum al patimilor, și după un calvar nespus de dureros, săvârșindu-se actul învierii neamului românesc.

Astăzi, țara întreagă, dela margini la margini, dela Nistru până la Tisa, din Carpați și până la Mare, prăznuiește amintirea zilei de 1 Decembrie 1918, care simbolizează unirea într'un singur corp național a neamului care fusese îmbucătățit.

Proporțiile pe cari le-a luat aniversarea de azi, când în parlamentul țării participă la bucuria noastră și reprezentanții de-al aliaților noștri francezi, cehoslovaci și iugoslavi, își are și o semnificație politică.

Neodolniiții noștri vecini dinspre Apus, pe cari la timpul său i-am scăpat din gharele bolșevismului, nu volesc să se astâmpere. Ei au umplut lumea întreagă cu jelanii lor și cu propaganda lor revizionistă. Ei nu voesc să recunoască principiul wilsonian de autodeterminare, în baza cărui s'au creat și s'au întregit statele naționale din Europa centrală, ci se lasă fascinați de himera regatului sfântului Ștefan.

Prin mijloace, care de cele mai multe ori sunt maloneste, au izbutit pe ici pe colo să-și creeze o atmosferă favorabilă, iar conducă-

torul unei națiuni puternice și viguroase, a ținut chiar să le ia cauza în brațe, să-i deplângă ca pe niște mutilați ce ar fi, și să arunce prin aceasta o sfidare la adresa statelor succesoare ale Austro-Ungariei.

În noi însă mai trăiește virtutea străbună a demnității și onoarei naționale, de aceea țara întreagă s'a ridicat să răspundă ducelui dela Roma (Mussolini), rău informat sau tendențios inspirat, și să-i arate că ceea ce este drept pentru Italia, este just și pentru România; că dacă Italia s'a întregit pe dreptul, desrobindu-și frații din Tirol, Istria și Fiume, — la fel pe dreptul s'a făcut întregirea României prin desrobirea fraților din Ardeal și Țara Ungurească, precum și din Bucovina și Basarabia. Iar mutilați eram noi înainte de 1 Dec. 1918, până nu se deslipise ceea ce era străin corpului Ungariei, devenită și ea azi stat național unitar, deși nu după cum îi era dorința.

În fața tendințelor revizioniste, în fața atacurilor — deocamdată verbale — contra granițelor noastre, noi suntem datorii să răspundem și să ne arătăm și susținem dreptatea.

Iar dreptatea noastră asupra dreptului de stăpânire al acestor plaiuri ardelenice — fiindcă spre acestea se îndreaptă lăcomia ungurească, — nu este o vorbă goală, nu sunt baloane de săpun — ca cele pe cari le-a servit de curând din Milano-altădată de alurea, Ducele Mussolini fraților săi vitregi de pe pustă,

Național din Blaj și membru în marele Sfat Național alături de atâția alții?

Cinstea, ce o faceți deci actualului metropolit, nu este decât o consacrare a meritelor tuturor înaintașilor săi pe terenul național.

Ca deținător vremelnic al scaunului antecesozilor mei de pioasă amintire, Vă declar și eu că n'am alt ideal în viață, decât să servesc neamului cu credință și spirit de sacrificiu, până la jertfirea vieții.

Vă îndemn pe toți să vă grupați cu în-suflețire în jurul steagului imaculat al neamului, care simbolizează integritatea hotarelor noastre și unitatea indestructibilă a neamului.

Pot să urlu și să țipe dușmanii noștri de ieri și de azi, pot să aspire, să-și refacă granițele de odinioară, ca să ne poată stoarce iarăși măduva din oase și să ne exploateze fără milă. Depinde de noi și numai de noi, de vrednicia noastră, să păstrăm neatins, ceea ce am câștigat cu jertfa eroică a sutelor de mii de fiți al neamului. Toți pentru unul, unul pentru toți, grupați în jurul Regelui nostru iubit, șeful suprem al armatei glorioase, vom ști rușina toate planurile celor ce ne invidiază norocul și ne vor pleirea.

Sus s'avem inimile! Cu noi este Dumnezeu, înțelegeți neamuri! Cu noi este Dumnezeu.

La sfârșit, studenții Academiei de teologie din Blaj au cântat „Deșteaptă-te Române”. Manifestația a continuat apoi, în aceeași ordine, pe strada Mitropoliei, I. G. Duca, până

la Piatra Libertății

Școlarii s'au aranjat frumos, în ordine pe Câmpie, în fața Tribunei unde au luat loc p. vicar *Jacob Popa*, d. S. *Gizdavu*, prefectul județului, d. *Al. Lupeanu-Melin*, prez. desp. Blaj al „Astrei”, ceilalți membri ai despărțământului Blaj al „Astrei”, sub conducerea căruia a fost sărbătorită ziua de 1 Dec. la Blaj, și publicul. Pe Câmpie, în partea dreaptă a stadionului Piatra Libertății lua parte, reprezentând parcă întreg trecutul la această măreață sărbătoare națională.

După ce s'a cântat „Imnul Regal”, d. prof. *Dr. Virgil Fulcea* a rostit o însuflețită cuvântare, răspunzând atât visurilor departe ale revizionaliștilor unguri cât și lui Mussolini, susținătorul cel mai aprig al dușmanilor noștri.

ci sunt adevăruri bazate pe fapte, pe realități.

Înainte de toate noi suntem mai vechi pe aceste meleaguri, decât oricare din neamurile conlocuitoare, iar „qui prior tempore potior iure” — cine e mai vechi, are mai mult drept. Noi suntem autohtoni, noi ne-am zămislit pe acest pământ, noi de aici am răsărit, pe când Ungurii, stăpânitorii noștri volnici de dinainte de 1 Dec. 1918, au fost niște venetici, niște intruși, cari au usurpat casa și moșia noastră.

După suferințe seculare, poporul român a scuturat lanțurile robiei ungurești, iar celor cari ar încerca să ni-le pună iarăși, le strigăm să se audă până la Pesta, și mai departe:

În lături, venetici!

Pământul nostru'i scump și sfânt

Căci el ni-e leagăn și mormânt;

Cu sânge cald l'am apărat

Și câte ape l-au udat

Sunt numai lacrimi ce-am vărsat.

(Coșbuc, Noi vrem pământ).

De aceea, cu îndărătnicia cu care ne-am apărat în trecut limba — prin care am supraviețuit, — cu același îndărătnicie ne vom apăra acum trupul țării întregite, sărind cu toții la hotare, dacă ar cere nevoia.

(Va urma).

D. Al. Lupeanu-Melin a citit apoi telegramele ce s'au trimis din acel prilej *M. Sale Regelui* și dlui *Victor Antonescu*, ministrul de externe al țării noastre.

Întregă asistența a cântat pe urmă „Deșteaptă-te Române”, cu care programul de dinainte de masă al serbării a luat sfârșit.

Serbarea de după masă

În aceeași zi, după masa la ora 4 $\frac{1}{2}$ a avut loc, în sala de gimnastică a liceului de băieți, o frumoasă serbare aranjată de desp. Blaj al „Astrei” cu concursul școlilor din Blaj și al corului țărănesc al „Astrei” din comuna Sâncel.

S'a desfășurat următorul program:

1. Imnul regal, cântat de corul Școlii Normale de băieți.

2. Cuvânt festiv despre însemnătatea zilei de 1 Decembrie 1918, când s'a făcut unirea pe veci cu Patria-Mamă, ținut de d. prof. *dr. Coriolan Sucu*, vicepreședinte al desp. Blaj al „Astrei”: Cuvântarea dsale, în parte, o publicăm la foia gazetel.

3. Trăiască România Mare, corul Școlii Normale de băieți.

4. Sub steagul cel sfânt de *Mircea Rădulescu*, declamare de *Anastasiu Olariu* cl. VI norm.

5. Cântece populare din Bihor corul Liceului de băieți.

6. La Alba-Iulia, poezie de *V. Vasile Ghiftu* cl. VIII liceul de băieți.

7. Ruga ostașului de *Vorobchievici*, corul Școlii Normale de fete.

8. Noi n'avem morși, poezie de *Z. Bărsan*, decl. de *Trăian Rozorea* cl. VI lic. com. de băieți.

9. Răspuns Duceului *Mussolini* de *V. Militaru*, decl. de *Rodica Sucu* cl. IV primară de stat.

10. Cântecul vânătorilor, violi și cor, Liceul de fete.

11. La 1 Decembrie, poezie de *V. Vasile Ghiftu* cl. VI liceul de fete.

12. Imnul biruinții de *G. Gregorian* decl. de *Victoria Nicolescu* cl. V liceul comercial de fete.

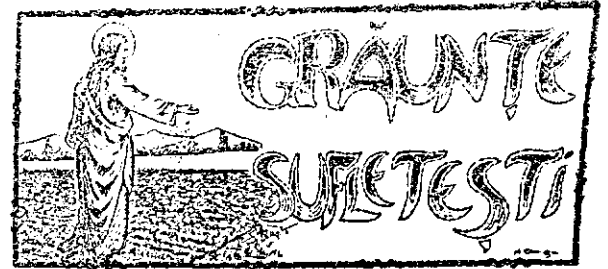
13. La Turda și Marșul Iancului, corul țărănesc al „Astrei” din comuna Sâncel. — Acelaș cor: o doină populară, arm. de *N. Oancea*.

14. Graul neamului, corul Liceului de băieți.

Panctele de cor au fost cântate sub conducerea dlor profesori *Celestin Cherebeștu*, *Ioan Florea*, *V. Popa-Bura* și *Oct. Pop.* Corul țărănesc al „Astrei” din Sâncel a fost condus de d. inv. *N. Ban*. A fost răsplătit cu aplauze furtunoase și a fost o mărturie vie despre ceea ce poate poporul nostru acolo unde este bunăvoință și unde conducătorii muncesc cu sârguință și cu tragere de inimă ca să scoată la suprafață însușirile minunate cu cari este înzestrat sufletul neamului românesc.

Serbarea s'a terminat la ora 6, participanții plecând la casele lor cu sufletele înălțate.

Generalul Cantacuzino a plecat în Spania. Încă înainte de vreme gardiștii dela noi au cumpărat o sabie de argint cu gândul să o dăruiască generalului Franco, șeful trupelor naționaliste din Spania. Săptămâna trecută, a plecat în Spania generalul Cantacuzino Grănicerul, șef al gardiștilor, însoțit de alți tovarăși, ca să predea sabia amintită generalului Franco.

Datorințele soților de căsătorie unul față de celalalt

se pot cuprinde pe scurt în cuvintele: dragoste, credință și ajutor.

Bărbații sunt datori să-și tubearcă soțiile lor ca *Hristos Biserica*, jertfindu-se pe sine pentru dânsa (*Efeseni 5, 25*), ca trupurile sale (*Efeseni 5, 28*) și ca pe sine înșiși (*Efeseni 5, 33*). Atât bărbatul, cât și femeia trebuie apoi să-și supoarte cu răbdare slăbiciunile, știind că nu există om în lume fără slăbiciune. Femeia mai ales apoi să nu-i tot bage de vină bărbatului, sfădindu-l într'una și arătându-i la tot pasul greșelile și slăbiciunile, că prin aceasta numai ură își dobândește. Mai bine să-l iea cu buna, câte odată cu tăcerea, altă dată cu o singură privire muștrătoare, de cele mai multe ori cu răbdarea și rugându-se lui Dumnezeu ca să-i ajute. În forma aceasta a încercat să-l aducă la calea cea bună sf. *Monica*, mama sfântului *Augustin*, pe soțul ei *Patriciu*. Mai mult vorbea către el prin însușirile și virtuțile sale minunate, decât prin vorbe, dupăcum ne povestește însuși sf. *Augustin*.

Eduard I. Regele Angliei a fost rănit cu o sabie veninoasă, în anul 1271, când se lupta împotriva păgânilor în fața Ierusalimului. Toți medicii au fost de părerea că regele va muri dacă nu-i va suge cineva veninul din rană. Nimenea n'a îndrăznit însă, temându-se ca să nu se molipsească. Numai decât a sărit regina *Eleonora* și s'a oferit să-i sugă rana. Regele însă nu s'a învoit. Ca să-și scape soțul, regina a recurs atunci la o înșelăciune. I-a supt rana, până când dormea regele. Și au scăpat amândoi teferi.

Să ferească Dumnezeu când soții încep să se sfădească. Nu mai au liniște în casă, nu le tihnește nici mâncare, nici somn. Ei fac iadul pe pământ.

Trebuie, în rândul al doilea, să-și păstreze soții de căsătorie fidelitatea sau credința împrumutată. De aceea să încunjure și părerea necredinței și astfel să încunjure contactul prea des cu persoane de alt sex, pentru că astfel se naște jaluzia, cea mai groaznică boală de care poate suferi un soț de căsătorie. Despre această boală spune sf. *Ion Gurădeaur*, că chiar și cea mai neagră sărăcie, boala fără leac, focul și sabia sunt mai ușor de suportat decât acest rău îngrozitor. Legea lui *Moisi* pedepsea cu ucidere cu pietri pe soții de căsătorie cari și-au necinstit patul; iară sf. *Pavel* le spune unora ca acestora, la *Efeseni 5, 5*, că nu au moștenire întru împărăția lui *Hristos* și a lui *Dumnezeu*.

Soții de căsătorie să nu fie prea sensuali. Să iea pildă dela tânărul *Tobie* și soție-sa *Sara*, cari s'au știut potoli chiar și când se aflau întâia noapte împreună și n'au uitat nici atunci a se ruga lui Dumnezeu. Cartea lui *Tobit* ar trebui să o citească toți oamenii căsătoriți. Să nu uite apoi soții să urmeze cât mai bine.

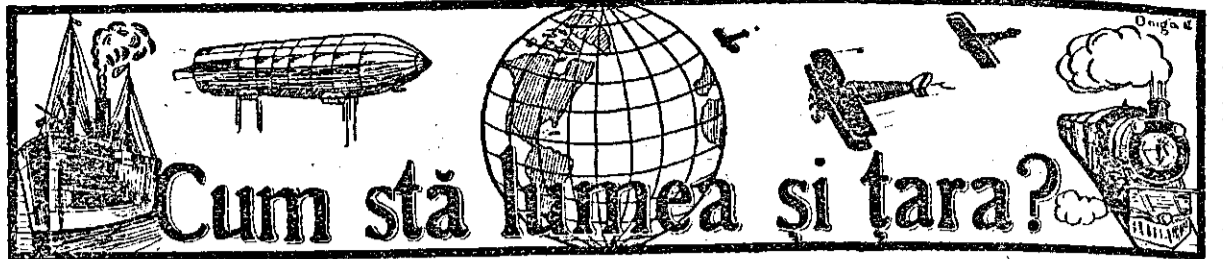
următoarele sfaturi ale sf. apostol Pavel: »Iară de cele ce mi-ați scris mie, bine este omului de muieră să nu se atingă; însă, pentru curvie, fieștecarele să-și aibă femeia sa, și fieștecarele să-și aibă bărbatul său. Femeii, bărbatul datorită să-i dea, așisderea și femeia bărbatului. Femeia trupul său nu-și stăpânește, ci bărbatul; așisderea și bărbatul trupul său nu-și stăpânește, ci femeia. Să nu opriți datorită unul altuia, fără numai cu bun înțeles, până la o vreme, ca să vă indeletniciți în post și în rugăciune; și iarăși să vă împreunați, ca să nu vă ispitească pe voi satana pentru neînfrânarea voastră» (I, Corinteni 7, 1—5). Sfântul Ieronim susține că mulți căsătoriți ajung în iad, fiindcă se sustrag dela datorințele de soți, fără de nici un motiv, ori fiindcă trec marginile buneicuvințe pe cari le poruncește firea, cinstea și cumpătul.

O minunată pildă de dragoste și credință împrumutată ne dau păgânul rege al Armeniei Tigrane și soția sa. Acești doi soți de căsătorie se aflau prizonieri la curtea regelui Cir al Persilor. Acesta din urmă îl întreabă odată pe Tigrane, ce ar da pentru libertatea soției sale. »Întreagă împărăția mea, dacă ar mai putea fi a mea. Iar fiindcă mi-s'a luat, mi-ași jertfi bucuroș sângele și vieța», răspunse Tigrane. Aducând mișcat de acest răspuns, Cir le dete amândurora libertatea. Sosită acasă, Tigrane era curios să știe părerea soției sale despre puterea, pompa și bogăția lui Cir. »Dragă Tigrane, să mă crezi că din clipita în care ți-ai oferit sângele și vieța pentru mine, nu mi-am mai deslipit ochii de pe tine și n'am băgat în seamă nici mărirea, nici bogăția, nici puterea lui Cir».

Ajutorul împrumutat pe care sunt dator să și-l dau soțul și soția se pot cuprinde în următoarele: soții trebuie să locuiască împreună, să se ajute împrumutat în necazuri, nenorociri și boală, precum și în creșterea copiilor.

Benjamin Franklin, un mare om al Americanilor, celce a inventat parafulgerul, mort la anul 1790, se uita odată pe fereastra sa cum zideau niște muncitori la o casă. Mai ales i-a plăcut însă de unul, un zidar, care era pururea vesel. Întâlnindu-l odată Benjamin Franklin, l-a întrebat, care este secretul veseliei sale. Zidarul i-a răspuns: »Secretul acesta este soția mea, cea mai bună femeie de pe pământ. Când plec dimineața la lucru, ea mă sărută și-mi zice: »Dumnezeu să te aibă în paza sa. Nu te prea chinui cu munca. Cruță-ți sănătatea». Când sosesc seara, mă așteaptă, dimpreună cu copiii, la porțiță și, sărutându-mă și mângâindu-mă pe față, mă întreabă, că nu sunt prea obosit. Când intru apoi în casă, toate sunt în ordine și curate, de-ți e mai mare dragul să te odihnești. Mâncarea e gata, e bine pregătită și, după rugăciune, mâncăm cu toții ca lupii. Acesta e secretul fericirii mele».

Când împăratul Conrad III. al Germaniei se lupta cu velfii, el asediase și orașelul Weinsberg, în care se retrăsese, la 1140, dușmanul lui cel mai mare Principele de Württemberg. Oricât s'au opus cetățenii, împăratul a cuprins orașul și a dat poruncă soldaților săi să-l aprindă și să omoare pe toți cari se vor refugia. Mai înainte însă le dete poruncă femeilor, să părăsească orașul, ducând în spate oeece au mai scump. Numai decât Principeasa de Württemberg își luă în spate

Cum a fost sărbătorită la București ziua de 1 Decembrie

Marți, în 1 Dec., după masă la ora 5, Parlamentul a sărbătorit împlinirea a-lor 18 ani dela unirea Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu Patria-Mamă. A fost o adunare plină de însuflețire, la care a luat parte și câte o delegație de deputați sârbi și cehoslovaci.

Cel dintâi a vorbit d. N. N. Saveanu, președintele Camerei, care a spus între altele:

»Pe noi, Românii, Carpații ne despărțeau de frații de dincolo; munții erau însă numai hotar geografic, sufletește erau una: aveam aceeași origină, vorbeam aceeași limbă, aveam aceleași aspirațiuni de viitor. Și unii și ceilalți așteptam cu înfrigurare ziua în care să fim o singură țară. Vitregia vremurilor ne ținușe despărțiți; era o mare nedreptate făcută acestui popor.

»Dreptatea însă nu pierd. Oa trupul lui Hristos ea se poate îngropa, dar întotdeauna ea și Hristos Dumnezeu ea învie».

Și a reînviat!

Acum 18 ani poporul ardelean și bănățean adunat la Alba-Iulia, într'un singur glas și cu o însuflețire ce nu se poate închipui a cerut »unirea cu țara».

Marea Adunare dela Alba-Iulia a hotărât ca Transilvania și Banatul să se unească cu patria mamă și celelalte surori deja alipite pentru toate veacurile.

Cei optsprezece ani care s'au scurs, și felul cum ei s'au scurs, răspund prin glasul meu cu hotărâre: da, da, ea poate dăinui ea trebuie să dăinuiască!

Și nu numai că a dăinuit până acum, dar am adâncă convingere că glasul meu poate spune cu aceeași hotărâre: da, ea va trăi pentru toate veacurile, — așa cum a proclamat-o Marea Adunare dela Alba-Iulia. (Aplauze).

Va dăinui, pentru că hotarele noastre nu sunt numai opera unui tratat, ele sunt rezultatul unei evoluțiuni de veacuri spre unitatea națională, ele au fost trase cu sânge, au fost stropite cu lacrimi».

A vorbit apoi d. Al. Lapedatu, președintele Senatului, Dsa a spus între altele:

soțul și părăsi astfel orașul. Pilda ei o urmară aproape toate celelalte femei. Când le văzu fratele împăratului, se împotrivi și spuse că nu astfel sunt a se înțelege cuvintele împăratului. Însă împăratul își petrecu bine văzând scena aceasta, le lăsă în pace, și nu-și frânse cuvântul dat. — Oare astăzi cari femei ar face la fel?

Părintele Iuliu

Sărbătorim azi, ca în toți anii dela Unire încoace, aniversarea marelui adunări naționale dela Alba-Iulia, care, la 1 Decembrie 1918, a pus capăt a-servirei politice milenare a poporului român de peste Carpați. Mai sărbătorim apoi douăzeci de ani dela intrarea noastră în războiul pentru eliberarea fraților supuși stăpânirilor străine și optsprezece ani dela întoarcerea oștilor victorioase în capitala țării.

Amândouă aceste evenimente merg și vor merge mână în mână. Istoria nu le poate separa. Aniversând pe unul, aniversăm pe celalalt. De aci caracterul, deosebit de festiv al sărbătoririi lor, — sărbătorire, care în împrejurările actuale, se impune ca o necesitate sufletească a neamului și care, prin prezența între noi, din acest prilej, a reprezentanților națiunilor amice și aliata, jugoslavă și cehoslovacă, capătă o înaltă semnificație politică».

Au vorbit după Dsa domnii:

Cirici, președintele Camerei iugoslave,

Fr. Soukup, președintele senatului cehoslovac și

Anghelsovlci, vicepreședintele senatului iugoslav, arătând cu toții că se fac părtași cu trup și suflet la bucuria țării noastre.

Ultimul a vorbit d. primministru *Gh. Tătărdescu*, care a pomenit jertfa celor cari au luptat pentru împlinirea vizului de veacuri al tuturor Românilor, spunând:

Ouvine-se să evocăm în același timp faptele de arme ale oștilor noastre, care au săngerat pe toate văile pământului strămoșesc și să poposim cu gândul în fața crucilor, în umbra cărora se odihnesc osemintele celor ce și-au dăruit viața pentru cucerirea hotarelor românești.

Recunoștința și slavă tuturor ostașilor și tuturor căpeteniilor lor!

Ouvine-se să pomenim, apoi, pe marii conducători cari prin patriotismul, prin priceperea și prin stăruința lor întărită au știut să pregătească și să aducă la îndeplinire hotărârile poporului nostru. Să pomenim pe Ion I. O. Brătianu cărui i-s'a hărăzit să asume în fața istoriei povara grelelor răspunderi și să călăuzească pas cu pas, sfortările țării dela iureșul în arme din primele zile de zbor peste hotare, la ceasurile de restriște ale retragerii și până în clipa apoteozei finale. Să pomenim pe cei ce nu mai sunt, dar care prin faptele lor trăiesc încă, pe Nicolae Filipescu, pe Take Ionescu, precum și pe toți animatorii marilor sfortări care vor trăi în sufletele urmașilor, amintind a:

cestora biruința încrederii și sensul marilor jertfe.

Deopotrivă, în acest ceas de în-doită sărbătoare să proslăvim pe cei ce au dăruit istoriei ziua de 1 Decembrie 1918, în care instinctul național a triumfat sărbătorește pe câmpia Alba-Iuliei.

Să preamărim pe toți mucenicii cari au pățimit și s'au jertfit apărând libertatea, limba și drepturile poporului român, împotriva tuturor asupririlor. Să preamărim pe toți cărturarii și pe toți luptătorii, care au întreținut viețuiala originii comune și gândul unirii, dealungul anilor de împilare. Și să preamărim pe cei cari în această zi au ascultat de porunca celor morți, și de voința celor vii, pe cei dispăruți: pe Gheorghe Pop de Bănești, pe Ștefan Cicio-Pop, pe Teodor Mihali, pe Vasile Goldiș și pe Lucaci și pe Rațiu și apoi pe toți tovarășii lor, care trăind și azi mai poartă amintirea acelei mari afirmări a unității neamului românesc.

Inaugurarea Arcului de Triumf

De ani de zile aștepta neisprăvit Arcul de Triumf ridicat în București, șoseaua Kisselef, ca semn de veșnică pomenire a celor cari s'au jertfit pentru înălțuirea României Mari. Acum, în sfârșit, Arcul de Triumf a fost terminat și în ziua de 1 Dec. a fost și inaugurat.

A fost de față *M. Sa Regele Carol II., M. Sa Regina Maria, M. Sa Voievod Mihai,* membrii guvernului și public numeros.

M. Sa Regele a ținut cu acel prilej o frumoasă și inimoasă cuvântare din care desprindem:

„Inaugurăm astăzi Arcul de Triumf, menit să reamintească generațiilor viitoare gloria celor ce au învins și jertfa celor ce au căzut vitejește pentru înălțuirea unui ideal, care a fost țelul și îmbărbătarea multor generații.

La glasul venit de dincolo de țintirim al martirilor întregirii, se unește — prin Mine Regele României, pe veci unite — glasul întregului popor românesc:

România, care și-a văzut îndeplinit, cu atâtea jertfe, visul secular, știe cece vrea să zică un război.

De aceea: vrea o oștire puternică, care să fie păzitoarea păcii, dar și păzitoarea neadormită a neștirbirei hotarelor.

Alături de noi, se găsesc reprezentanții aliaților noștri.

Au venit, în această zi a Unirii, să proslăvească gloria zilelor eroice și perenitatea celor înălțuite și brăzdate de harta lumii.

Am luptat cu credință și am biruit cu jertfa intereselor noastre individuale. Această jertfă nu s'a sfârșit cu împlinirea primului țel al luptei, oi ea trebuie să continue, ca să se îndeplinească unitatea sufletească a tuturor forțelor pentru cucerirea țelurilor de mâine: prosperitatea și întărirea României.

Acela ce va trece pe lângă acest Arc de Triumf, să se gândească, că dacă reprezintă comemorarea gloriei românești, el are la temelie oasele a-

celora care au crezut și au jertfit și că, dacă aceste pietre ar avea glas ar striga:

„Trecătorule, gândește-te la jertfa celor căsuți!”

„Ce faci tu pentru întărirea și consolidarea Patriei tale?”

Doresc ca puțini să fie aceia cari auzind acel glas, să-și ascundă fața zicând: „m'am gândit numai la mine”.

O pietre scumpe, amintitoare de ceasuri de vitejie, amintire a crezului și a neamului, stați veșnic de veghe și spuneți tuturor că numai cu credință și jertfe, pentru interesul obștesc, se poate înălțui ceva pe acest pământ.

Deci, cu credință, înainte și sus inimile!

Trăiască România pe veci întregită în hotarele firești ale neamului!”

Societatea Națiunilor ține ședință la 10 Decembrie

Dela Geneva vine știre că în ziua de 10 Decembrie se va întruni Consiliul Ligii Națiunilor.

Se așteaptă cu mare nerăbdare ziua amintită deoarece atunci se va lua în discuție lupta dintre frații din Spania care de luni de zile se omoară între sine.

Neliniștea e cu atât mai mare cu cât puteri străine se amestecă tot mai mult în Spania. Astfel, Rusia, Italia și Germania ajută pe revoluționari.

Mai nou s'a svonit că revoluționarii au de gând să ceară pe față ajutor dela italieni și dela nemți, cari au recunoscut pe generalul Franco mai mare în Spania. Dar, dacă aceștia vor ajuta pe revoluționari pe față, același lucru îl va face și Rusia cu guvernul. În acest caz primejdia unui război european e foarte aproape. De aceea deschiderea Societății Națiunilor e așteptată cu nerăbdare și neliniște.

Luptele din Spania

În ziua de 1 l. c., au pășit pe pământul Spaniei cinci mii de nemți, toți înarmați ca să ajute pe revoluționarii generalului Franco la ocuparea Madridului. Acest fapt a produs mare fierbere în Anglia și în toate țările, căci există o înțelegere după care nimeni n'are voie să trimită ajutoare și soldați și arme celor două tabere din Spania.

Nemții s'au spălat îndată pe mâini spunând că nu sunt soldați și sunt voluntari, oameni liberi cari vreau să lupte.

De altfel și Rusia a trimis la Madrid numeroși soldați iar în ultimul timp a trimis două mii de puști mitraliere cari au fost așezate în toate colțurile Capitalei, pentru apărarea ei.

În ce privește luptele, ele au cam încetat în ultimul timp. Se vede că puterile sunt egale căci atât guvernul cât și naționaliștii stau pe locul ocupat cu săptămâni în urmă.

Doar în ultimele zile s'au dat câteva atacuri cari n'au schimbat cu nimic situația de până acum.

În ultimul timp s'a svonit că două țări mari ar încerca să impace cele

două tabere cari luptă în Spania, deoarece amândouă sunt istovite de luptă și după toate semnele țara ar pierde numai dacă s'ar continua lupta, ori care ar câștiga până la urmă. După alte svonuri, zilele cari vin vor fi zile de luptă grea pentru războinicii spanioli. Madridul va trăi zile grele, pline de bombe și mitraliere.

Binecuvântarea sf. biserici din parohia Fărăgău

Între cele dintâi gânduri ale pâr. *Octavian Gherman*, de când păstorește în parohia Fărăgău, a fost repararea bisericii care se afla într'o stare jalnică. Datorită și ajutorului dat de membrii eparohiei, s'au putut strânge spre acest scop suma de 70.000 Lei, suma adunată tot spre acest scop încă de fiertatul preot Petru Gora și dată împrumut oamenilor. Cu suma aceasta s'a reparat biserica și în ziua de 8 Noiembrie a. e., s'a binecuvântat, încât acum se poate servi în ea.

Astul binecuvântării s'a făcut în sobor de preoți, în frunte cu pâr. *Simion Chibulcutan* ca pontificiant, care a predicat frumos și înălțător despre: Jertfa și iubirea lui Dumnezeu; pâr. local: *Cornel Mateiu* din Socol, pâr. *Ersen* din Fulpișul mare și pâr. *Ioan Pop* din Ercea, care îned, la finea sfintei Liturghii a ținut o predică instructivă, despre: Ținuta ce trebuie s-o avem azi în lume.

La acest sat sărbătoreț a fost lume multă de prin satele din jur, s'a spovedit și cuminecat un număr de peste una sută credincioși, și toți s'au relatat la căminul lor cu cele mai frumoase impresii. Reuniunea sf. Maria în frunte cu prezidenta Dna preoteasă *Cornelia Gherman* a colectat peste 8000 Lei, cu cari s'a zugrăvit interiorul sf. biserici și sau vopsit în o singură culoare gri tot mobilierul bisericii, și s'a provăzut altarul și toate ornatele bisericești cu broderii și albiturile necesare. Mai festează pentru împodobirea sf. biserici *I. Conostasul* care tot prin concursul Reuniunii Sf. Maria, — se face colectă și deja este dat în lucrare unui profesor de pictură — așa că pe vară va fi și acela gata.

Lui Dumnezeu și sf. Fecioare Maria mulțumită pentru toate. Călea bună înainte!

Correspondent

Din Lodroman — T. Mică

În ziua de 29. XI. 1936, a avut loc în comuna Lodroman „Cercul cultural No. VIII. Valea-Lungă”.

După oficierea serviciului divin în biserică gr. cat. din loc, la care au luat parte toți învățătorii, membrii al cercului cultural, împreună cu elevii școlii primare din loc, s'a trecut la desfășurarea programului, în localul școlii primare.

Di Inv. *Orian Titus*, predă la cl. II și III o lecție de educație fizică împreună cu cântări. La critică laudă cuvântul dnl: *A. Rațiu, V. Bărbat, Gh. Merișescu și T. Ilea ș. a.*

Lecția practică, urmărită cu mult interes de colegii Inv. a fost bine reușită, atât în ce privește fondul, cât și forma întrebunțată.

Urmează conferința intimă a D-șoarei Șancu M. „Grădina de copii ca factor premergător și auxiliar indispensabil învățământului primar”.

Lucrarea interesantă prin subiectul tratat și bine documentat, a fost ascultată cu multă atenție de către colegii inv.

După o discuție amănunțită asupra fondului și conferinței tratate, se trece la ședința publică, la care asistă un public numeros.

Școala din loc, desfășură un program frumos și bine întocmit, compus din cântări și recitări, iar din partea membrilor cerc. cultural, conferențiază D-nii:

T. Coldea preș. cerc. cult., care aduce laude locuitorilor comunei pentru terminarea, fie și parțială, a noului local de școală, îndemnând pe locuitori să continue cu același interes la terminarea completă a lui.

E. Barna, vorbește despre „Mișcarea revizionistă, scopul și mijloacele ei, subiect de actualitate care a trezit un viu interes în ascultători și o mare însuflețire pentru cauza națională.

V. Bârbat, vorbește despre: „Mijloacele de apărare contra gazelor de luptă” conferință cu demonstrații practice, insistând în special asupra modului de întrebunțare a măștilor. Conferința a fost urmărită cu un deosebit interes de public.

Ședința publică terminându-se, D-I preș. mulțumește locuitorilor pentru numărul impunător în care au luat parte la ședință, iar D-I părinte I. Băcilă din loc, mulțumește, în numele locuitorilor, membrilor cerc. cult. pentru cuvintele frumoase spuse poporului, arătând totodată rolul învățătorului

Astfel șed. cercului cultural se termină, lăsând o frumoasă amintire locuitorilor comunei.

(C.)

În cinstea Preacuratei Fecioare Maria

Reuniunea Mariană „Imaculata Concepție” a elevelor dela Școala Normală de Conducătoare, din Șimleni Silvaniei, sub conducerea Păr. profesor Andrei Plaian, în cinstea P. C. F. Maria, a aranjat în 21 Nov. c. (Intrarea în Biserică), o foarte frumoasă serbare religioasă, cu următorul program:

1. Vecernie, } cor executat de elevele
2. Capela, } școlii.
3. „Fecioară stea între fecioare”, de P. Ion Gârleanu, decl. de V. Fărcaș.
4. „Sfânta Iulia”, piesă în 3 acte.
5. Tablou viu.

Rolurile principale au fost interpretate de elevele: Cornelia Man (diriginta Reuniunii), Maria Mișca, Maria Alunaru, Viorica Terdic și Rozalia Pop.

Serbarea a reușit peste așteptări, atât din punct de vedere material, dar mai ales moral.

Venitul a fost dat orfelinatului Reuniunii Femeilor Române Sălăgene.

Un participant

România reprezentată la o universitate din America. Universitatea din Pittsburgh, una dintre cele mai vechi școli din America, și-a zidit clădire nouă, cu 42 de etaje. În această clădire a rezervat câte o sală fiecărei națiuni, deoarece în America sunt cetățeni aproape din toate țările din lume. România încă are sala ei. O profesoară americană a sosit zilele trecute la București ca să ducă decoruri de artă, românești, cu cari să împodobască sala românească dela universitatea din Pittsburgh. România va avea apoi colțul său, acolo în marea școală din America.

Noul canonic dela Blaj

Duminică, în 29 Noembrie, s'a făcut în catedrala sf. Treimi din Blaj instalarea Rvs. Nicolae Popp, noul canonic dela Blaj, ales în urma vacanței rămase prin numirea P. Sf. Sale Dr. Ioan Bălan, Episcop al Lugojului.

Din prilejul instalării, a slujit însuși I. P. Sf. Sa Mitropolitul Alexandru, înconjurat de sobor de canonici. A cântat corul catedralei.

La sfârșitul sf. liturgii, I. P. Sf. Mitropolit a luat loc pe tronul din mijlocul bisericii, înconjurat de canonici și diaconi. S'a citit apoi scrisoarea prin care se facea numirea Rvs. Nicolae Popp în capitulul mitropolitan, înșirându-i meritele cari l-au ridicat la această treaptă în biserică.

Noul numit și-a ocupat scaunul canonic, de unde a rostit frumoase cuvinte din prilejul instalării Sale.

Păr. canonic Nicolae Popp s'a născut din părinții Nicolae Popp notar și Eva Macavei, în comuna Vad din jud. Făgăraș, la 21 Iulie 1889. Studiile liceale le-a făcut la Liceul de stat din Făgăraș, iară după examenul de maturitate a fost primit la Academia Teologică din Blaj, pe care a absolvit-o la 1911.

În toamna aceluși an a fost numit catehet la școlile din Făgăraș. Hirotonit la 18 Februarie 1912, l-s'a încredințat și funcția de capelan pe lângă vicarul din Făgăraș. În 2 Noembrie 1914 mitropolitul Dr. Victor Mihaili l-a chemat în Cancelaria Mitropolitană, unde a funcționat ca practicant, apoi ca actuar, până la 19 Dec. 1914. Atunci a fost mobilizat, în calitate de preot militar, îngrijind sufletește pe soldații noștri din Albania, Montenegro, Herțegovina și Sârbia, până la sfârșitul marelui război.

După unirea cu Patria-Mamă, păr. Nicolae Popp s'a înscris, cu binecuvântarea mai marilor, la universitatea din București, urmând istoria și geografia până în toamna anului 1921, când a luat licența.

Reintors la Blaj, a fost numit profesor de istorie la Școala Normală de Învățători din Blaj. Dela 1 Sept. 1924 a fost încredințat și cu conducerea Internatului acelei Școli, iară la 1 Dec. 1929, după moartea directorului Valeriu Suciu, a fost numit directorul Școlii și totdeodată asesor consistorial.

În timpul direcției păr. Nicolae Popp, Școala Normală, care avea numai patru clase, s'a întregit la 8 clase. În locul clădirii vechi, zidită încă de mitropolitul Dr. Ioan Vancea, Școala a fost înzestrată cu actualul local nou, zidit în anii 1929—1931 prin străduințele marelui ctitor de școli, mitropolitul Dr. Vasile Suciu. În acest nou local s'a putut muta, în toamna anului 1931, nu numai Școala, ci și Internatul, care până atunci era așezat într-o casă cu chirie.

La ridicarea noiei clădiri, precum și la înzestrarea ei, Școala și Internatul au putut contribui, prin economiile realizate de noul canonic, cu o sumă de peste trei milioane Lei.

La începutul carierei sale preot la oraș și la militare, pe urmă profesor și director distins, și tot pe atât de bun gospodar, după cum arată economiile realizate la Școala și Internat, om inteligent care vorbește și scrie perfect românește, nemțește și ungurește, mai

puțin și franțuzește, noul canonic dela Blaj dă cele mai bune nădejdi că va fi vrednic urmaș al vestigiilor canonici dela Blaj, fiind de mare folos bisericii române unite cu Roma.
 Îl urăm la mulți ani!

Predici pentru tinerele meseriește. Reuniunea Femeilor Române Unite din Blaj încunoștințează pe tinerele meseriește că în fiecare duminică din postul Crăciunului se va ține câte o predică în capela Institutului Recunoștinții, după masa la ora 4, și le invită să ia parte. Preot predicator e păr. Tit Liviu Chinezu.

La Blaj a nins. Iarna a venit la Blaj, cu zăpadă, în ziua de 1 Decembrie. A început să ningă pe inserate. În ziua de 2 Decembrie, dimineața, o pătură frumoasă de zăpadă acopera pământul. Vremea fiind însă cam moale, în decursul zilei zăpada s'a topit.

Furtună pe Marea Neagră. Vine știre din Constanța că apa Mării Negre s'a turburat rău. Valurile se ridică urlașe, ca monșii, și mugesc înspăimântător. Numeroase vapoare prinse de furtună în largul apei se găseac în grea primejdie. Câteva și-au pierdut urma, nu mai dau nici un semn de viață. Furtuna a cuprins de altfel și uscatul. Țările din jurul Mării Negre au fost răscolite de vânt cumplit. Deasemenea Dobrogea, Moldova și Basarabia.

Dela horă la mormânt. Săptămâna trecută, mai mulți tineri din comuna Perișor, jud. Someș, fiind ameșiți de beutură, s'au luat la ceartă la hora satului. Tânărul Irimie Lupan a lovit de câteva ori cu ciomagul pe săteanul Ioan Marsian. Acesta a căzut jos în nesimțire și după câteva ore de chinuri groaznice a murit. Astfel dela horă unul a ajuns în mormânt, celalalt la închisoare. Multe rele face beția.

Leac împotriva turbării. Cumplita boală a turbării nu avea leac până când Pasteur a descoperit serul care face azi atât de bine omenirii. Aflăm mai nou că un medic vestit din Viena vindecă această boală cu ajutorul undelor electrice, și încă mai repede decât serul de până acum.

A căzut sub roțile trenului. Soldatul Ion Sălăgean din bat. 1 pioneri Alud a fost lăsat să plece în concediu. El era de fel dintr-o comună din jud. Sălaj. În drum spre casă, în gara Războieni, a alunecat și a căzut în fața acceleratului ce venea dinspre București. Trupul său a fost făcut bucăți.

Neatenția se plătește scump. În com. Baraolt jud. Treiscaune, în ziua de 26 Nov. 1936, locuitorul Gál Tamás, a ucis un porc, iar paele rămase le-a aruncat în grajd sub vite. Se vede că din neatenție deodată cu palele, a aruncat și puțin jar care în câteva minute a aprins palele uscate din grajd. Focul a cuprins întreg grajdul și șura unde se afla mult fân. În grajd se aflau două vaci cari, neputând fi scoase la timp, s'au făcut scrum. O vacă de frică a fâtat, căci purta vișel.

Italianii au ocupat întreagă Abisinia. După ce italienii au ocupat capitala Abisiniei și Negusul a părăsit țara, guvernul său s'a mutat în orașul Gore. Acum aflăm că săptămâna trecută și acest oraș a fost ocupat de italieni, iar la începutul săptămânii acestela au ocupat și orașul Gambale, care se află tocmai la graniță. Prin această ocupare, întreaga Abisinia a trecut în mâinile italienilor.

O evreică trece la creștinism. Duminica trecută a fost botezată la o biserică din București o tânără evreică trecută la creștinism. Înainte se numea Ana Chané Schwartg. Trecută la legea creștină a primit numele de Ștefania Ana.

Soarta Românilor din Ungaria. Într-una din ședințele trecute ale Parlamentului, d. deputat Radu Savu a ținut o cuvântare, arătând soarta Românilor cari în urma războiului mondial au rămas în Rusia precum și a celor din Bulgaria și Ungaria. Între altele a spus că un român din Ungaria a fost condamnat la 9 ani închisoare pentru că un copil al său a declamat o poezie românească. Iată cum se poartă ungarul cu românii. La noi când s'a pomenit de așa ceva?

Trimitem fasole soia în Germania. Spre sfârșitul săptămânii trecute au fost încărcate la Constanța două milioane kg. fasole soia, spre a fi dusă în Germania. Totodată s'a încărcat mult orz și favole uscată. Înainte cu două săptămâni au mai plecat două milioane de kg. fasole soia. Această plantă, care se cultivă la noi în țară destul de puțină, are mare căutare și aduce mult câștig.

A căzut în mare și s'a înecat. Muncitorul Ion Mihalache lucra în portul Constanța, conducând un vagonet cu petriș. În marginea mării el a alunecat și, ca să nu cadă în apă, s'a prins de vagonet care s'a răsturnat cu muncitorul cu tot în apă. Muncitorul s'a înecat.

Porumbelul călător. Jandarmii din com. Uimeni (aproape de Buzău) au prins iunie trecută un porumbel călător. Porumbelul e de culoare cenușie, are mai multe inele de metal și cauciuc în jurul picioarelor. Cine știe ce taine mari ascund acele inele și literele de pe ele, și de unde vin și unde se duc?

Cloacire de trenuri. Sâmbăta trecută s'au ciocnit două trenuri în gara Grigore Ghica Vodă, dela granița dinspre miază noapte a țării. Opt călători au fost greu răniți și au fost duși îndată la spitalul din Cernăuți. Vina e a unui funcționar care a permis să circule pe aceeași linie două trenuri.

Serbarea elevelor dela Școala Normală din Blaj

Duminică, în 29 Noembrie, elevele cari fac parte din Reuniunea Mariană a Școlii Normale de fete din Blaj, au aranjat sub conducerea pâr. prof. Dr. Leon Sârbu, o serbare religioasă, desfășurând un program bogat, compus din coruri, declamări, o cuvântare și o piesă teatrală.

S'au cântat, sub conducerea dnei prof. *Veturia Popa* următoarele cântări, armonizate de d. prof. *Celestin Cherebeștu*:

1. Noi vrem pe Domnul, de L. Barduchelli.
2. Creștin sunt.
3. Veniți credincioșilor.

Eleva *E. Deacu* a declamat: Regina sfinților de M. Demetriu, iar *Eugenia Sabo* din cl. VIII a rostit cuvântul ocazional cu următorul subiect: Maria, pildă de vieță interloară.

S'a jucat apoi piesa *Martirii Mexicani*, o dramă lungă în 5 acte și 2 tablouri. Pâr. Sârbu, a dat explicații înainte de începerea piesei, cu ajutorul aparatului de proiecțiuni.

Serbarea s'a ținut în sala de gimnastică dela Institutul Recunoștinții, după masa la ora 5. A fost onorată cu prezența unui public numeros, fiind de față însuși *I. P. Sf. Mitropolit Alexandru*.

Varza

Rar se găsește o plantă care să fie așa de întrebuințată ca și *varza*. Încă din vremurile celea mai vechi se folosește pentru hrana omului. Se mănâncă și crudă și murată. Se murează în puțini sau poloboace. Putina, ori polobocul trebuie să fie curată și bine cercuită. După ce putina a fost umplută de varză, se toarnă apă până ce se acopere toată varza, iar deasupra se pune un teasc.

În varza ce se murează se pune și sare, iar ca să-i deie gust bun se mai pune și sfeclă, usturoiu, ardeiu, mărar, țelină cimbru, hrean, ceapă și altele.

Se spune, că dacă varza în puțină se pune Duminică, se clocește. Și că e mai bună varza murată dacă o pune barbatul, nu femeia.

Zeama de varză murată e *moarea*. Moarea se mănâncă în zi de post. Oamenii turmentați de beutura, beau multă moare. E bună și de curățenie „că Doamna bună-i și tare te curăță la inimă“.

Varza murată se mănâncă cu mămăligă prăjită, caldă ori rece, sau cu oțet, unt, carne ori cu slănină.

Varza verde se mănâncă ori ca salată, ori fiartă cu carne.

Unii oameni mănâncă și varză verde cu sare.

Din varză tocată se face *vârzare*. Vârzarile ce se fac în ajunul Crăciunului și a Bobotezii sunt făcute cu varză și oțet.

„Numai cu apă și cu sare nu se face vârzare“ — se spune într-o zicătoare românească.

Vârzarile sunt o mâncare foarte bună, de aceea să și zice:

„De plăcinte rade gura
„De vârzare și mai tare.

Din frunze de varză opărite, se face galuște.

Frunzele de varză sunt bune de pus pe mâinile degerate ale oamenilor.

Varza se întrebuințează și la umflături pricinuite de loviri și la arsuri.

Varza se mai numește și *curechiu*.

Cu numele de *curechiu* se porecesc mulți săteni. Iar în cânteculele populare încă se aude adeseori:

Frunză verde de *curechiu*
Prin piațul mândru trec
Cu nimica nu m'aleg.

Femeilor leneșe li-se cântă așa:

Fă-te, fă-te focule
Coace-te mălaiule,
Ferbe-te *curechiule*,
Că de când m'am măritat
Încă nu m'am săturat.

Varza se oimilește în modul următor:

Trupul, capul mi-e tot una
Pe un picior stau totdeauna,
Cămeși am nenumărate
Și le port toate îmbrăcate.

Am un țurțuruș
Pe un picioruș.

(Urmarea în pag. 8)

Bateriile Anodice „Dura-Rex-Triple“

DURA-REX. Atragem atenția tuturor radiofoniștilor, asupra informației pe care o publicăm mai jos.

Bateriile DURA-REX se deosebesc de bateriile normale prin faptul, că nu conțin nici țipirig nici acid.

Confecționate după un procedeu special, care este patentat, aceste baterii au o capacitate de depozitare și o durată de funcționare foarte mare.

Uzinele DURA fabrică excelentele baterii fără acid „DURA-REX“ pentru lămpi de buzunar, pentru radio, ca baterii anodice și în general pentru toate aparatele electrice, unde se cere o tensiune anodică ridicată.

Calitatea lor este atât de neîntrecută, încât se poate afirma, fără a fi desmintiți, că nu există altele mai superioare.

De altfel o garanție în plus constituie și faptul că sunt fabricate de Uzinele DURA.

Capacitate de depozitare nelimitată, putere de regenerare și durată de funcționare foarte mare, iată ce vă oferă bateriile DURA-REX, pe care le găsiți la toți revânzătorii.

Pentru informații mai detaliate adresați-vă Uzinelor Dura, Timișoara.

Cuvânt către cetitori

Acum, la începutul ultimei luni a anului, rugăm stăruitor pe toți cititorii gazetei noastre să ne trimită îndată suma de 150 Lei, prețul abonamentului pe anul curent. Acel cari au și restanță, sunt rugați să ne trimită întreaga suma ce ne datorează. Pe așteptare nu mai putem trimite gazeta nimănui. De aceea în decursul lunii acesteia vom opri gazeta la toți acei cari nu sunt în curent cu plata abonamentului. Pe datorășii îl anunțăm că-l vom publica la lista neagră, ca lumea să cunoască pe cei cărora le place să cetească fără să plătească, și-l vom da pe mâna avocatului nostru ca să scoată banii pe calea legii.

Căldărușă, burducușă
Sede'n sus în piciorușe.

Sede curca'ntr'un picior
Când se duce la izvor.

Despre omul îngânat se spune că

S'a înfoiat ca varza
Și s'a îngânat ca barza.

Despre acela care ne desvălește de-odată gânduri sau obiceiuri ascunse, pe cari nu ne așteptam să le întâlnim la dânsul, se zice că „s'a deschis ca varza“.

Despre un lucru, care nu e bun de nimic și pe care altul îl laudă se zice că „e bun de făcut cu varza“.

Ion Popu-Câmpeanu

Cați orbi sunt în lume. Un profesor american a făcut socoata orbilor din lume. Se găsesc de toți 6 milioane oameni fără vedere. Cel mai mulți se găsesc în India care numără o jumătate de milion.

A murit cel mai bogat om din lume. Săptămâna trecută a murit într'un oraș din partea de miază-zi a Franței Sir Bazil Zaharof, cel mai bogat om din lume. Averea lui se ridică la 7 miliarde franci francezi. Era bătrân și au stomacul stricat. De ciudă mânca numai din vase de aur. Era directorul unei mari fabrici de arme. Invrăjbea popoarele și apoi le vindea arme ca să se bată. Acum, a fost învinș și el, ca și oricare sărac de pe stradă.

Încălțăminte din piele de pește. Aflăm că în Caucaz se poartă mai nou încălțăminte din piele de pește, care, după cum se spune, e cu mult mai trainică decât încălțăminte de pe la noi.

In toată vremea

să ne îngrijim de mântuirea sufletelor noastre, ceace mai ales prin citirea cărților creștinești putem ajunge.

Citiți așadară

„Cărțile Bunului Creștin“, cari apar la Blaj, scrise pe înțelesul tuturor de p. prof. I. MAIOR

Numerii apăruiți până acuma sunt următorii:

Nr. 1, 2 și 3 s'au epuizat (s'au vândut toți),
No. 4. Darul lui Dumnezeu, ne arată cum putem deveni fii și moșteni ai împărăției cerurilor. Cărticica cuprinde 64 pagini și se vinde cu 6 lei.

No. 5. Adevărata fericire, ne arată cum putem fi fericiți aici pe pământ, și mai ales în lumea cealaltă. 64 pagini, prețul 6 lei

No. 6. Taina Spovedaniei, ne dă toate îndrumările de lipsă pentru ca să putem face o spovedanie bună și cum se cade, conținând și o oglindă sufletească, din care ne putem cunoaște păcatele. 116 pagini prețul 15 lei.

No. 7. Tălcuirea apostolilor din Duminecele de peste an, este o broșură fără de care nu putem înțelege apostolii pe cari îi cetește cantorul. Broșura are 400 pagini și se vinde cu 50 lei.

No. 8. Legea strămoșească, ne arată care este legea cu adevărat strămoșească a neamului românesc. Această broșură nu poate lipsi de pe masa nici unui român. Are 116 pagini și se vinde cu 15 lei.

No. 9. Tălcuirea Evangheliilor din oate sărbătorile de peste an, nici nu

mai trebuie recomandată. Trebuie să o aibă fiecare creștin care cercetează biserica. Cuprinde 212 pagini și se vinde cu 25 lei.

No. 10. Tălcuirea apostolilor din toate sărbătorilor de peste an, în care tot creștinul află explicații apostolii, cari sunt mai greu de înțeles. 171 pagini, prețul 20 lei.

No. 11. Taina tainelor: sfânta cuminecătură, de care nu se poate lipsi nici un creștin care se cuminecă cel puțin odată la an, dupăcum nu se poate lipsi de No. 6, care este Taina Spovedaniei, celce vrea să se spovedească. 96 pagini, prețul Lei 8.

No. 12. Sfânta Liturghie, Iertfa Legii Noui, ne arată, cari sunt părțile sfintei liturghii, ce foloase ne aduce, pentru cine când și unde se poate sluji; biserica și părțile ei, sfintele vase și odăjdii, limba sf. liturghii și altele de folos pentru oricare creștin. 110 pagini cu 12 lei.

No. 13. Durerea, sora noastră nedespărțită, este cea mai nouă broșură pe care cu siguranță o va ceta fiecare creștin, pentru că numai citind această cărticică se va putea mângâia în durerile și necazurile vieții. 152 pagini cu 12 lei.

Corpus Portăreilor Trib. Tr. Mică — Dumbrăveni

Nr. 166—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul șef portărei prin aceasta publică, cumcă în baza deciziei Nr. G. 917—1936 a judecătoriei de ocol Agnita în favorul reclamantului Dr. Ladislau Mező Agnita repr. prin avocatul Dr. Alexandru Vamoșiu adv. Dumbrăveni pentru încasarea creanței de 7684 Lei și accesorii, se fixează termen de licitație pe ziua de 10 Decembrie 1936 orele 10 a m. la fața locului în Dumbrăveni Strada I. G. Duca Nr. 47. unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 1 bufet, 1 masă 8 scaune, 1 oglindă, 1 dulap și 2 porci în valoare de 8800 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 17 Noembrie 1936.

Șef Portărei: FLEFLEA

A apărut noua edițiune a LITURGHIERULUI

Crudo 250 Lei
Legat întreg în pânză, aurit 340 „

LIBRARIA SEMINARULUI — BLAJ

ICONOSTASE, pictura murală, artistică execută pictorul

ANTONIU W. ZEILER

Atelier fondat în anul 1903 în BLAJ

Cea mai nouă carte
de teatru sătesc

LEAC PENTRU MUERI

comedie în 2 acte

localizare de

→→ A. MELIN ←←

Piesă foarte potrivită a
se juca prin sate, plină
de haz și de învățăminte!

Prețul 8 Lei

Se cumpără la Librăria Seminarului din Blaj. Prin postă se trimit 8 Lei prețul cărții și 2 lei pentru porto.

Sub tipari

Sub tipari

Calendarul dela Blaj pe 1937

care cuprinde, pe lângă toate celea ce se cer dela un calendar, și nelipsitul *Indreptar bisericesc* pentru cantori și preoți, cu tipicul tuturor duminecilor și sărbătorilor de peste an.

Apoi o bogată parte pentru „*Învățătură și petrecere*“ cu îndemnuri creștinești, sfaturi folositoare la toate trebuințele, povestiri, poezii, glume și numeroase chipuri din țară și din toată lumea.

Mai ieftin ca totdeauna!

În acest an, plin de necazuri și de poveri, am ținut seamă de lipsa de bani a cetitorilor și am satorit prețul calendarului popular, mai ieftin ca totdeauna. Și omul cel mai necăjit poate rupe dela necazurile sale un preț așa de neînsemnat. Calendarul anului acesta e cu mult mai bogat decât în alți ani, și cu mai multe chipuri.

Pe așteptare, nu putem trimite calendare!

Cine dorește să aibă calendar frumos și ieftin, să aștepte Calendarul dela Blaj, care-i prietenul cel mai bun al fiecărui creștin.